

Gyógyszerek szerepe az érszűkület talaján kialakuló szív és érrendszeri betegségek megelőzésében

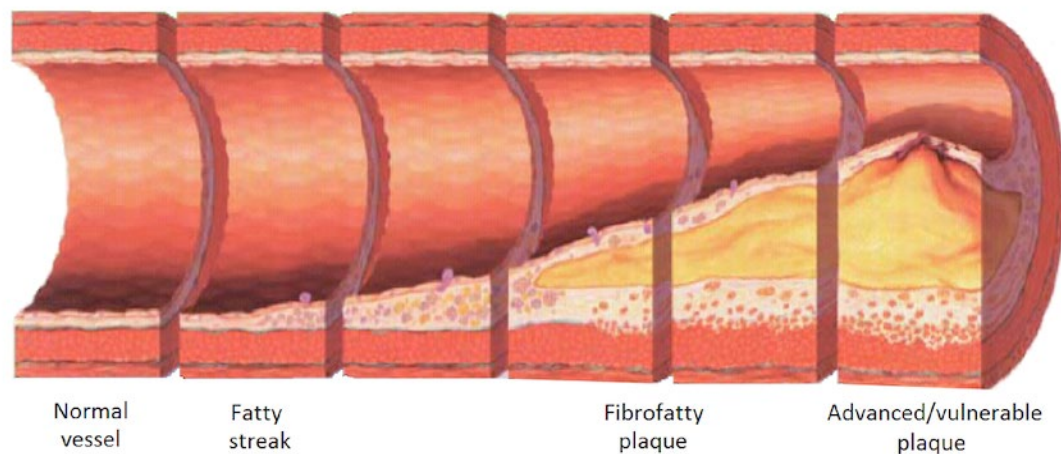
*Amit a gyógyszerekről,
gyógyszerszedésről tudni kell...*

1. rész

Az érszűkület kialakulása...

- Genetikai hajlam
- Környezeti hatások
- Nem módosítható rizikófaktorok
- Módosítható rizikófaktorok

Atherosclerosis

Az érszűkület kialakulása, újabb és újabb érsérülések, szűkületek és elzáródások kialakulása fiatal kortól az élet végéig folyamatosan tartó folyamat, mely stabil szakaszokkal és fellángolásokkal jár.

Az érszűkület megjelenési formái

Szívben

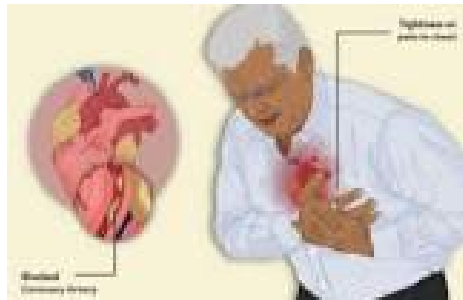
Krónikus állapotok

Lehet
tünetmentes
érszűkület,
vagy

Terhelésre jelentkező
mellkasi fájdalom
(„angina pectoris”)

Heveny fellángolások

Szívizom infarktus

Alsó végtagokban

Terhelésre jelentkező
izomfájdalom
(„klaudikáció”)

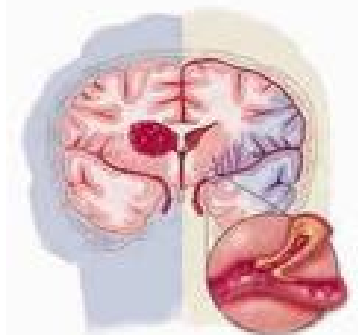

Érszűkület/elzáródás
miatti szövet elhalás

Agyi erekben

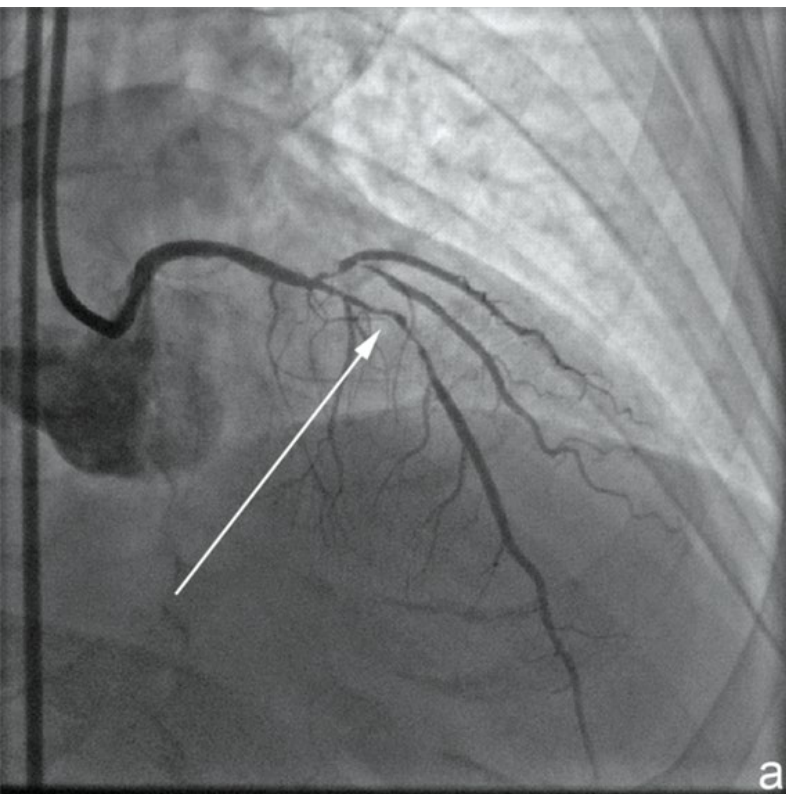

Agyi erek
elmeszesedése

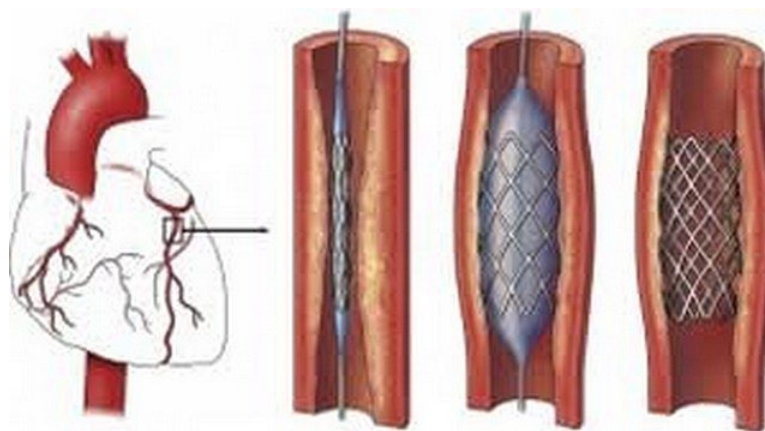
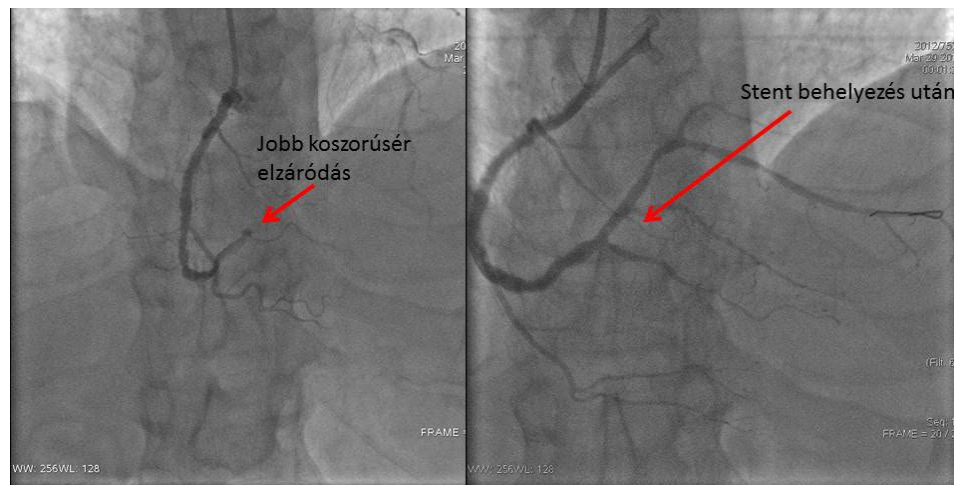

Agyi érkatasztófa
(„stroke”)

Katéteres értágítás a szív vérellátásának helyreállítására

Angioplastika heveny szívinfarktusban

A katéteres értágítás segít a szív vérellátásának helyreállításában, de nem szünteti meg az érszűkületi folyamatot.

Az érszűkület talaján kialakuló szív és érrendszeri betegségek megelőzése tartós gyógyszeres kezelést tesz szükségessé!

Ön tartósan kell, hogy
gyógyszert szedjen.

Legalább alap szinten
ismerni kell a legfontosabb
készítményeket,
szabályokat, hatásokat és
mellékhatásokat.

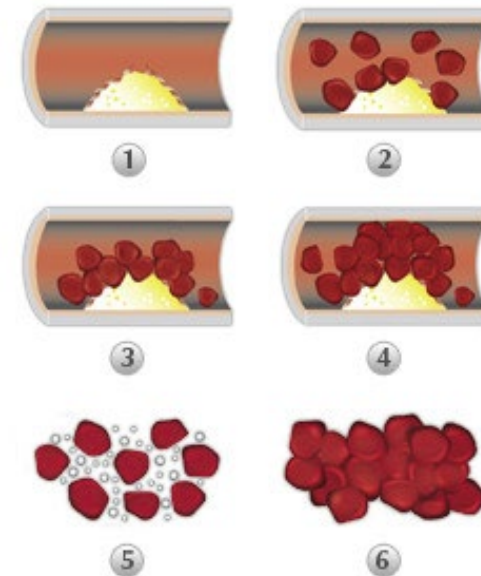
Előadásunkkal ehhez
szeretnénk segítséget adni.

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérlemezék összekapcsolódását gátló szerek

- **Hogy hatnak?**

Gátolják a vérlemezék összekapcsolódást, ezáltal a rögképződést, érelmeszesedést.

- **Milyen eredményt várhatunk tőlük, ha már ismert az érbetegség?**

Negyedével csökkentik az újbóli infarktus/halálozás kockázatát!

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérlemezkék összekapcsolódását gátló szerek

•Melyik gyógyszerek tartoznak ide?

Aszpirin

Más hatásmódú szerek*

Aspirin/acetil salicylsav/ASA *

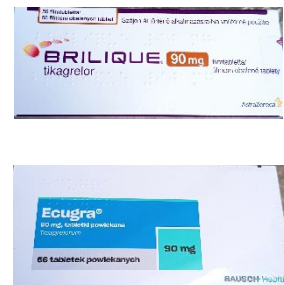
Klopidogrel *

Prasugrel *

Ticagrelor*

Annyira fontos gyógyszercsaládok,
annyi készítménnyel, hogy a hatóanyagot is tudni/figyelni kell!

* Nem teljes felsorolás, csak példaként említett gyógyszerek!

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérlemezkék összekapcsolódását gátló szerek

• Melyik gyógyszert és mennyi ideig?

Az első 3-6 hónap stent beültetés után kiemelten fontos időszak! A gyógyszer elhagyását csak kardiológussal megbeszélve tegye! Más véralvadás gátlók mellett, egyes betegeknek egyéni, ettől a sémától eltérő előírások is lehetnek.

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérlemezkék összekapcsolódását gátló szerek

• Milyen mellékhatások fordulhatnak elő?

Mérsékelten fokozza a vérzésveszélyt – de a mindennapok tevékenységeiben ez nem akadályozza Önt.

A vérzékenység enyhe jelei lehetnek a fogíny vérzés, seb keletkezése esetén kissé lassabb véralvadás, bőrön kis ütés hatására is könnyebben kialakuló kékes foltok. Ezek kellemetlenek, de általában nem veszélyesek.

Kb. 1-2 %-ban gyomorpanaszok, fekélyképződés jelentkezhet. Fontos a gyógyszeres gyomorvédelem.

Széklet önellenőrzés! Fekete széklet emésztett vér ürítését jelezheti, sürgősségi esemény!

Friss, piros vér a székletben figyelmet igényel, tájékoztassa róla kezelőorvosát!

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérzsír csökkentők

- Milyen gyógyszer családok tartoznak ide?

Statinok *

(elsősorban koleszterin termelést csökkentő gyógyszerek)

simvastatin

fluvastatin

atorvastatin

rosuvastatin

Felszívódást gátlók

ezetimib

Fibrátok *

(elsősorban trigliceridet csökkentő gyógyszerek)

fenofibrát

bezafibrát

ciprofibrát

gemfibrozil

PCSK9 gátlók *

alirocumab

evolocumab

incrisilan

Statin / ezetimib
kombinációk

tabletták

injekciók

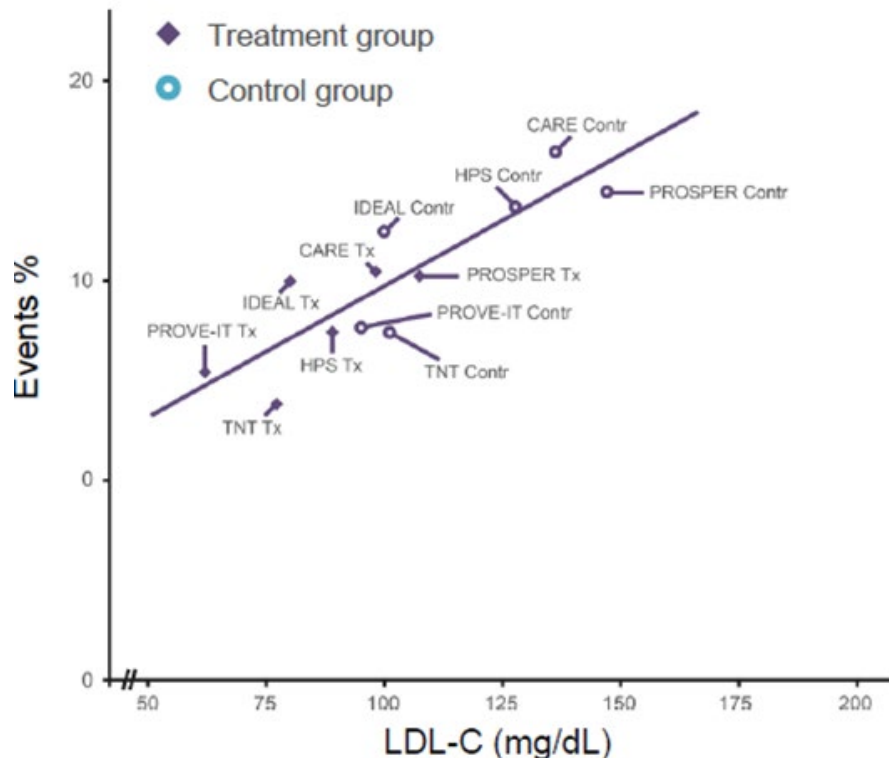
* Nem teljes felsorolás, csak példaként említett gyógyszerek!

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérzsír csökkentők

- **Miért** és meddig kell csökkenteni a koleszterin szintet?

**LDL koleszterin csökkentés
másodlagos megelőzésben: a
kevesebb jobb**

Besseling J et al. *Drugs* 2013;73:293-301.

Az életmódi kezelés mellett a gyógyszeres kezelés nélkülözhetetlen az érbetegség másodlagos megelőzésében!

A gyógyszerekkel elért LDL koleszterin csökkenés az érrendszeri betegségek csökkenésébe fordul át.

A rossz koleszterin (LDL koleszterin) csökkentés kedvező érrendszeri hatásai

- Az LDL-koleszterin szint több, mint 50%-os csökkenésével a koszorúér plakkok visszafejlődését lehet elérni.
- 1 mmol/l LDLkoleszterin szint csökkentés 10%-kal csökkenti az összhalálozást, 20%-al az infarktus kockázatát.
- 2-3 mmol/l LDL-koleszterin szint csökkentéssel 40-50%-os javulás érhető el a szív- és érrendszeri események gyakoriságában.

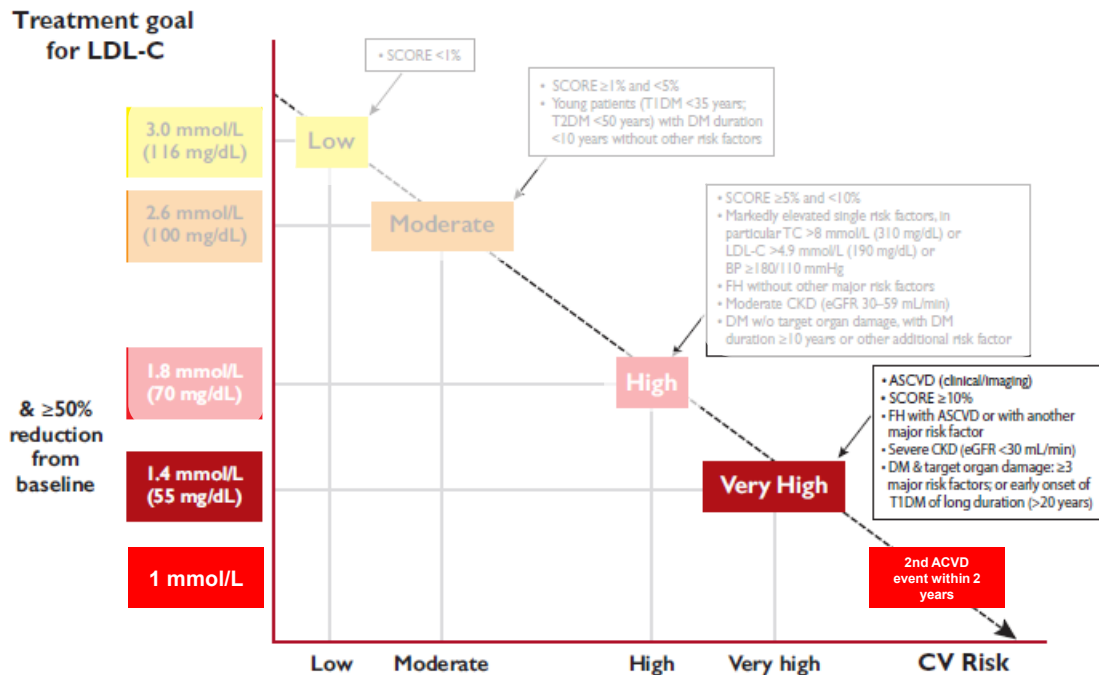
Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérzsír csökkentők

- Miért és meddig kell csökkenteni a koleszterin szintet?

Célértékek fontossága vérzsír csökkentő kezelésnél

- $< 1,4 \text{ mmol/L}$
- 50% csökkentés a kiindulási szinthez képest

- Ismerje saját koleszterin célértékét!
- Laboratóriumi ellenőrzésnél ne nézze a referencia tartományt, sem azt, hogy meg van-e csillagozva a laboratóriumi eredmény! A célértékhez viszonyítson!
- A koleszterin célértéke elérésére törekedjen!
- Ha elérte, jó úton jár, folytassa így tovább!
- Ha még nem érte el a célértéket, akkor fokozza diétás erőfeszítéseit, és/vagy kérje orvosa segítségét!

Az érszűkületen alapuló szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek:

A vérzsír csökkentők

•Milyen mellékhatások fordulhatnak elő?

- A statinkezelés bizonyított klinikai haszna messze meghaladja az esetleges kockázatot.
- A leggyakoribb mellékhatások emésztőszerviek (hasi panaszok, emésztési zavarok).
- Ritkán izomfájdalmak (kb. 5%) jelentkeznek, illetve romlanak a májfunkciós értékek (kb. 3%-ban). Ezek az adagtól függő és gyógyszerelhagyás után teljesen megszűnő hatások.
- A jelentős izombántalmak extrém ritkák – pl. a legtöbb kardiológus még nem találkozott velük. Infarktussal, érbetegséggel annál inkább...
- Laboratóriumi értékek monitorozása csak indokolt esetben szükséges
- A statinok nem egyformák: bizonyított hatékonyság, klinikai bizonyítékok és biztonságosság szempontjából is eltérnek.

A szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek

Béta-blokkolók

• Milyen gyógyszerek tartoznak ide?

Könnyen felismeri őket gyógyszerai között, mert közös tulajdonságuk, hogy a hatóanyag neve ...lol-ra végződik.

metoprolol *

carvedilol *

nebivolol *

bisoprolol *

labetaxolol *

* Nem teljes felsorolás, csak példaként említett gyógyszerek!

A szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek

Béta-blokkolók

• Hogyan hatnak ezek a gyógyszerek?

- Csökkentik a szívfrekvenciát és a vérnyomást. Így kevesebb vér kell a szív működéséhez, ritkábban jelentkezik mellkasi fájdalom.
- Jelentősen csökkentik ritmuszavar kialakulását a szívben.
- Szívinfarktus után javítják a túlélés esélyét.

• Milyen mellékhatások fordulhatnak elő?

- Néha túlzottan csökkentik a szívfrekvenciát és a vérnyomást. Így szédülést, ájulást okozhatnak. Ez a gyógyszer adagjának csökkentésével megszűnik.
- Néha hidegérzetet okoz a kézben, lábban.
- Ronthatnak egyes betegségeket (légúti szűkületekkel járó betegségek, alsó végtagi verőérszűkület).
- Férfiaknál merevedési problémákat okozhat...

A szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek

ACE-gátlók / ARB-k

•Milyen gyógyszerek tartoznak ide?

Két gyógyszer családról beszélünk. Könnyen felismeri őket gyógyszerei között, mert közös tulajdonságuk, hogy a hatóanyag neve ACE-gátló esetén ...pril-re, ARB esetén ...sartan-ra végződik.

ACE gátló

perindopril *

enalapril *

ramipril *

fosinopril *

lisinopril *

ARB

valsartan *

losartan *

telmisartan *

irbesartan *

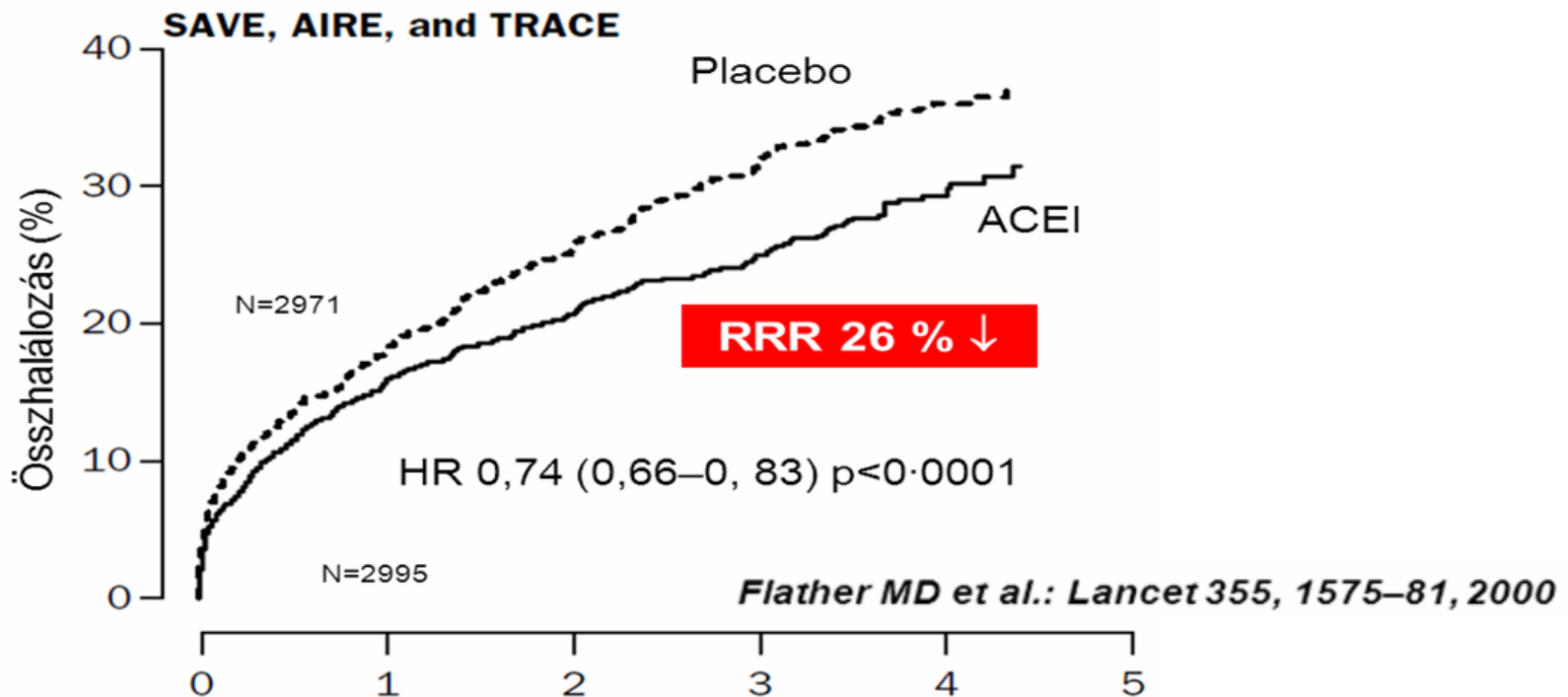
* Nem teljes felsorolás, csak példaként említett gyógyszerek

A szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek

ACE-gátlók / ARB-k

• Hogyan hatnak ezek a gyógyszerek?

- Hatásuk összetett.
- Tágítják az ereket, csökkentik a vérnyomást.
- Gátolják a szívizom kóros átalakulását szívinfarktus után.
- Csökkentik ritmuszavar kialakulását a szívben.
- Szívinfarktus után javítják a túlélés esélyét.

A szív és érrendszeri betegségek megállításához használatos gyógyszerek

ACE-gátlók / ARB-k

• Milyen mellékhatások fordulhatnak elő?

- Néha túlzottan csökkentik a vérnyomást. Így szédülést, ájulást okozhatnak. Ez a gyógyszer adagjának csökkentésével megszűnik.
- Az ACE-gátlók fontos, ritka (kb. 8%) mellékhatása a makacs, száraz köhögés.
- Megemelhetik a vér káliumszintjét.
- Ronthatják a vesefunkciót..
- Férfiaknál merevedési problémákat okozhat...

Gyógyszeres kezelés céljai szív és érrendszeri betegségekben

• Prognózis javítása

Elkerülni a korai halált, szívinfarktust, katéterezés vagy műtét szükségessé válását

• **Vérlemezkek összecsapódását gátló gyógyszerek:**
(Aspirin / klopido^grel/ prasugrel/ ticag^lerol)

• Vérzsírcsökkentők

• **Kóros eltérések (pl. vérnyomás, emelkedett vércukor, vérzsírok) rendezése**

Elkerülni az ezekből származó egészségromlást, szövődményeket, tüneteket

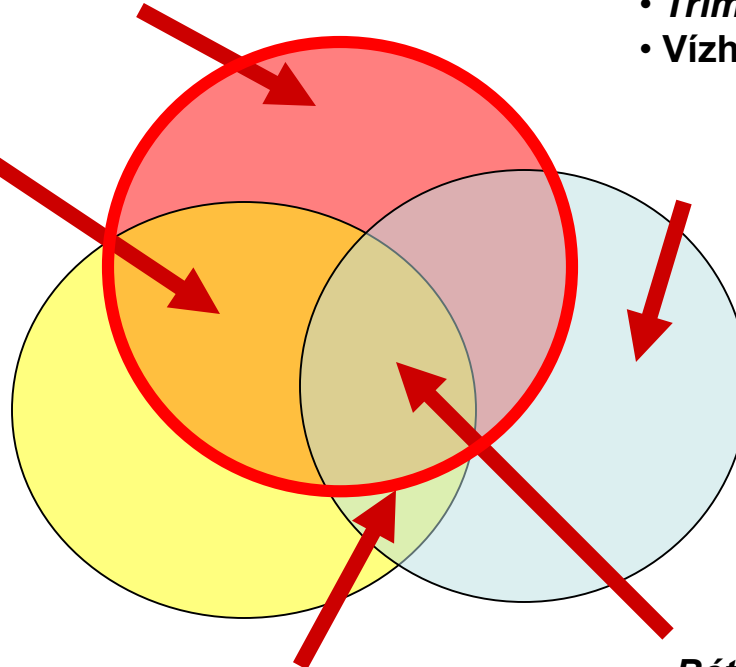
• **Vércukor anyagcserére ható szerek**

• Tünetek csökkentése

Kellemetlen tünetek (pl. mellkasi fájdalom, rendetlen szívverés, nehézlégzés) csökkentése, terhelhetőség javítása

• **Nitrátok** (tapaszok, tabletták)
• **Trimetazidin**
• **Vízhajtók**

• **Béta-blokkolók** (..olol)
• **ACE-gátlók** (...pril)
vagy **ARB-k** (..sartan)

Gyógyszerek kezelés szív és érrendszeri betegségekben

Ötösfogat

Infarktus vagy stentbeültetés után
1 évig

Négyes fogat

Stabil érbetegségben

***Köszönjük a figyelmüket!
Jó egészséget, sikeres mindennapokat!***

Gyógyszerek szerepe az érszűkület talaján kialakuló szív és érrendszeri betegségek megelőzésében

*Amit a gyógyszerekről,
gyógyszerszedésről tudni kell...*

1. rész

